

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАВНИЦЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакция и Администрация:
Львів, РИНОК Ч. 10 П. ПОВ.
Телефон Редації 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Код: П. К. О. Львів 504060
• Валу Чеська Логов
Прага „Діло“.
Репоніт не зберігає.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 зл.
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОЛОД. ЧИНИ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Плащі оригінальні англійські

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер
Львів, Леґіонів 3/1. (над кіном Палас)

Італія та Німеччина — нерозривна цілість.

ВЕЛИКА ПРОМОВА МУСОЛІНІЯ В ТОРІНО.

ТОРІНО, ПАТ. Зміст промови Мусолінія на основі телеграмів агенції Стефані. В неділю 14. п. м. вполудне Мусоліні вголосив прому до 120 тисяч мешканців м. Торіно такого змісту:

Пригадуйте собі — заявив Мусоліні — останні слова моєї промови, що я її вголосив в Торіно перед сімома роками. ТОДІ Я ГОВОРІВ: МАШЕРУВАТИ І ТВОРИТИ, А УЖЕДО ВІЯВІТЬСЯ НЕОБХІДНИМ — БОРОТИСЬ І ПЕРЕМАГАТИ. Питаю вас тепер, чи італійський народ був вірний цим гаслам? (оклики маси: так). Дійсно, італійський народ машерував і творив, боровся і перемігав. Боровся і перемігав в бойх в Африці з протинаньком, про якого найславніші знавці військових справ гарантували, що є непереможним.

Чуєте? Ці знавці гарантують тепер війну ірвість деяких гарантії. Італійський народ переміг у боротьбі з коаліцією держав, що приступили до санкцій; з коаліцією, що її змонтувала та Ліґа Націй, що спочиває нині безладна, похорошена без жалю в тому великому мармуровому навіолозі, що його збудували для неї над Леманом. Італійський народ боровся і переміг в Еспанії поруч героїської піхоти ген. Франка проти демо-большевизмської коаліції, що її в боротьбі буквально розторожено. ОСЬ СИМБЕЗА ЦИХ СМОХ РОКІВ: ЗДОБУТТЯ ІМПЕРІЇ, ПРИЛУЧЕННЯ КОРОЛІВСТВА АЛЬБАНІ ДО ІТАЛІЇ І ЗМІСТ НАШОЇ МОГУЧОСТІ В УСІХ ДІЛЯНКАХ.

У ХВИЛИНІ, КОЛИ ДО ВАС ГОВОРЮ МІЛІОНИ, А МОЖЕ СОТНІ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ В УСІХ ЗАКУТИНАХ СВІТА, СТАВЛЯТЬ СОБІ ПИТАННЯ ПІДЛЯГАЮЧИ НАСТРОЯМ ОПТИМІЗМУ АБО ПЕСИВІЗМУ: ЧИ ЗМАГАЄМО ДО МИРУ ЧИ ТЕЖ ДО ВІЙНИ? ЦЕ ПИТАННЯ ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ЦІЛОГО СВІТА, АЛЕ ПЕРЕДОВСІМ ДЛЯ ТИХ, ЯКІ В ТЕПЕРІШНІЙ ХВИЛИНІ ВЗЯЛИ НА СЕБЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ РІШЕННЯ НА ЦЕ ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЮ: БЕЗСТОРОННЯ І ТВЕРЕЗА ОЦІНКА ПОЛОЖЕННЯ ПОЗВОЛЯЄ СТВЕРДИТИ, ЩО ТЕПЕР НЕМА В ЕВРОПІ ТАКИХ ОБШИРНИХ І ТАКИХ ГОСТРИХ ПРОБЛЕМ, ЩО ОПРАВДУВАЛИ Б ВІЙНУ, ЩО З ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ СТАЛАСЬ БІГ В ЛЮДЯНИМ ХОДІ ПОДІЇ СВИТОВОЮ ВІЙНОЮ. В ЕВРОПЕЙСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ ІСТНУЮТЬ ВУЗЛИ, ДЛЯ РОЗВ'ЯЗКИ ЯКИХ МАБУТЬ НЕ ТРЕБА ВІДКЛИКУВАТИСЯ ДО МЕЧА. ОДНАЧЕ НЕОБХІДНО, ЩОБ ЦІ ВУЗЛИ РАЗ НА ЗАВЖДИ ПЕРЕТЯТО, БО ДЕКОЛИ ТВЕРДА ДІЙСНІСТЬ КРАЩА ВІД ДОВГОТРЕВАЛОЇ НЕПЕВНОСТІ. ЦЕ ПОГЛЯД НЕ ЛИШЕ ІТАЛІЇ, АЛЕ ТАКОЖ НІМЕЧЧИНИ, ОТЖЕ ПОГЛЯД ОСІ.

Вісь Рим—Берлін полягала довгі роки на рівноб'їжній лінії двох устроїв і двох революцій. НАСЛІДКОМ ДОГОВОРУ В МІЛАНІ І ВІЙСЬКОВОГО ДОГОВОРУ, ЩО БУДЕ ПІДПИСАНИЙ ШЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ В БЕРЛІНІ — БУДЕ НЕРОЗДІЛЬНОЮ СПІЛЬНОЮ ДВОХ ДЕРЖАВ І ДВОХ НАРОДІВ. ТІ, ЯКІ ДОБАЧУВАЛИ ЧИНА КРИМІ ПОБІЛІШАЮЧЕ ШКАО ЗЛОГАДНІ РИСИ НА ОНІ, ТЕПЕР ЗАКЛОПОТАНІ І ПРИНІЖЕНІ. НЕХАЙ ЧІЛО НЕ ПРОБУЄ ПІДАВАТИСЯ СМІШНИМ ОМАНІМ І ШЕДІВІ МІСТО НЕ ВІЯВІАЄ ПОВЕРХОВНОЇ КАЗУІСТИКИ. БО ДОЗРЕЛА ФАШИЗМУ ЯСНА, А МОЇ ВОЛЯ НЕЗДОМІ. ТАК ЯК ДОТЕНЕР І НАВІТЬ БІЛІШЕ НІЖ ДОТЕНЕР БУДЕМО РАЗОМ І МІНІМИ, ЩОБ ЗАСПІДЧИТИ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ЩО Є ГАЛИБОКИМ БАЖАННЯМ УСІХ

народів. Подемистів великих демократій прошу, щоб видали осуд, можливо справедливий, про це становище. БАЖАЄМО МИРУ НЕ ТОМУ, ЩО НАШЕ ВНУТРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ, ЯК ВІДОМО, КАТАСТРОФАЛЬНЕ (маса реагує окликами на іронічні слова промовця). ВІД 18 РОКІВ НАШІ ПРОТИВНИКИ ЖДУТЬ ДАРЕМНО ЦІЄ ОСЛАВЛЕНОЇ КАТАСТРОФИ І ДОВГО ШЕ БУДУТЬ ПІ ЖДАТИ. Не кермує теж нами фізичний страх ПЕРЕД ВІЙНОЮ. ЦЕ ПОЧУТТЯ НАМ ЗОВСІМ ЧУЖЕ. Тому теж в елюкубраціях деяких поверховних стратегів зпоза близького кордону говориться про легкий прохід у долину ріки По. Одначе часи Франца І. і Карла VIII. минули безповоротно. Така війна вже неможлива. Чужі наїзники від Галіямони до Форново не були в Італії шастливі навіть тоді, коли за ланцюгом Альп не було, як нині, могутнього, суцільного 45-мільйонного народу.

Мешканці Піємонті! У славній історії ваших воєн багато пам'ятних подій, які доказують, що прохід в ролі володарів по італійській землі не є гігієнічний. Одначе тут слід поставити собі питання: чи широму бажанню миру тотальних держав відповідає так шире бажання миру великих демократій? (оклик маси: ні). Це ви відповіли. Якщо йде про мене, обмежуся до заяви, що в теперішньому стані можна про це сумніватися.

В останніх часах мапа трьох континентів зміненна. Одначе треба завважити, що ні Японія, ні Німеччина, ні Італія не захопили ні одного квадратного метра землі ні теж ніодного мешканця зпід суверенності великих демократій. Отже чим можна вияснити цю скаженню. Невже великі демократії хотіли б нам говорити, що тут входять у гру моральні скрупули? Чи не знаємо докладно метод, при допомозі яких створені їх

Ідгомін промови Мусолінія в Парижі.

Париж, ПАТ. Париські політичні кола прийняли промову Мусолінія спокійно. Преса не робить з виступу шефа італійського уряду політичної сенсації. Промову Мусолінія поміщує преса на дальших місцях і підкреслює, що ця промова є поміркована формою і змістом. Преса звертає спеціальну увагу на заперення Мусолінія, що Німеччина та Італія бажать мира. Це заперення прийняли в Парижі з задоволенням до відома.

Париж, ПАТ. Париська пополуднева преса звертає в наголовках увагу на два місця з промови Мусолінія: в Європі нема ніякої проблеми, що могла б оправдати війну; Мусоліні домагається одночасно мира і справедливости, але не каже про яку йде справедливість. Якщо відкликатися до коментарів підчас промови — пише „Парі Суар“ — то слід підкреслити, що юрба кричала: „Туніс, Корсика, Ніца“, „Тан“ у вступній статті зазначає: Мусоліні заявив, що не знавляючи на напружене міжнародне положення, нема нічого такого, що могло б оправдати війну. Якщо ж це був випадок широті волі, в що хотіло вірити — пише „Тан“ — то в кожному випадку Рим і Берлін мусять признати, що організація європейської системи у Сх. Європі є таким самим давечоснягим вкладом у будову мира, яким на думку Мусолінія і Гітлера є воєнний італійсько-німецький союз.

Мін. Каспшицький виїхав до Парижа

ВАРШАВА, ПАТ. МІНІСТР ВІЙСЬКОВИХ СПРАВ ГЕН. ТАДЕЙ КАСПШИЦЬКИЙ ВИІХАВ 14. П. М. В НЕОФІЦІЙНОМУ ХАРАКТЕРІ У ВІЙСЬКОВИХ СПРАВАХ ДО ПАРИЖА.

імперії і метод, яких ужитають, щоб їх утримати? Не йде про справу територій, але про зовсім що іншого. У Версаю створено систему революверів, спрямованих проти Німеччини та Італії. Ця система невідклично заломилася. Тепер ролять заходи, щоб цю систему заступити гарантіями менше або більше пошукуваними, менше або більше односторонніми. Що великі демократії не віддані ширю справі миру, про це доказує незбитий факт, що вони вже почали війну. ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ ОБМАНЮЮТЬ СЕБЕ, ЩО ЗУМІЮТЬ НАС ОСЛАБИТИ, АЛЕ ЦЕ ЛИШЕ ОМАНА. ВІЙНУ ВИГРАЄТЬСЯ НЕ ЛИШЕ ЗОЛОТОМ. БІЛІШЕ ЗНАЧІННЯ НІЖ ЗОЛОТО МАЄ ВОЛЯ, А ШЕ БІЛІШЕ ВІДВАГА. МОГУТНІЙ БІЛЮК 150 МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ, ЩО ШВИДКО РОЗРОСТАЄТЬСЯ І СЯГАЄ ВІД БАЛТИЙСЬКОГО МОРЯ ДО ІНДІЙСЬКОГО ОКЕАНУ, НЕ ДОЗВОЛИТЬ ЗЛОМИТИ СЕБЕ. КОЖНИЙ НАСТУП БУДЕ ДАРЕМНИЙ, БО БУДЕ ВІДБИТИЙ ЗІ ШЕ БІЛІШОЮ РІШУЧІСТЮ. ПО РЕВОЛЮВЕРОВІЙ СИСТЕМІ ЗАЛОМИТЬСЯ ТЕЖ СИСТЕМА ГАРАНТІЙ.

Я мусів вам це заявити, бо це не в фашистських стилі викликувати надмірні надії або омані, що розчаровують. Сильний народ, такий, яким є італійський народ, любить правду і дійсність. Тому буде для вас ясним, чому зброїмося постійно і шораз сильніше, щоб можна було охоронити наш мир і відбити в кожній хвилині кожну агресію, що нам загрожує.

Опісля Мусоліні обговорив внутрішні справи і підкреслив, що „італійський народ і фашистський устрій творять нероздільну цілість“

В БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Промову Мусолінія прийняли тут з задоволенням. На всі місця промови у справі Німеччини звертають спеціальну увагу. З ПРОМОВИ ВИТЯГАЮТЬ ВИСНОВОК, ЩО ЖИТТЄВІ ІНТЕРЕСИ ІТАЛІЇ Є НЕРОЗРИВНО ЗВ'ЯЗАНІ З ІНТЕРЕСАМИ НІМЕЧЧИНИ.

Деяке розчарування здається викликає те, що Мусоліні не зясував банжче італійсько-німецького договору. Промови Мусолінія, який висловився за „справедливим миром в Європі“ преса протиставить останній виступ експонентів західних демократій, в яких можна запримітити повну відсутність зрозуміння для справ, що стали життєвими для Німеччини та Італії.

В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Промова Мусолінія не викликала в Льондоні більшого враження. Міропатні чинники не оцінюють цієї промови негативно і признають, що Мусоліні в першій своїй частині промови був настроєний мирно і розмірно помірковано. В ЛЬОНДОНІ ПРИНЯЛИ З ВДОВОЛЕННЯМ ЗАЯВУ МУСОЛІНІА, ЩО НЕМА В ЕВРОПІ ТАКОЇ СПРАВИ, ЗА ЯКУ НЕОБХІДНО БУЛО Б ВЕСТИ ВІЙНУ.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

У крутіжі подій.

(Від нашого спеціального кореспондента.)

Берлін, 10. травня.

Промова мін. Бека у варшавському соймі є тут все ще темою розмов. Щоправда, не принесла вона несподіванки, бо зі загального тону польської преси можна було вже заздалегідь виміркувати, що Польща не піде ні на крок назустріч німецьким одностороннім вимогам, але сам факт такої, не інакшої офіційної декларації мін. Бека мав свій психологічний вплив. Перекреслив остаточно німецькі сподівання на мирну розв'язку необережно викликаного конфлікту. Правда, в німецьких політичних колах все ще говорять, що „Ес зїрд ніхт зо гайсгесесен, ві гекохт“, але тон цього говорення скептичний. Кінцевий зворот промови мін. Бека, що Польща схильна до чесних переговорів — ні в чому не порушив засадничого польського становища, яке „а ліміне“ відкидає дотеперішні німецькі пропозиції.

Люди шезли, а вслід за цим конфлікт загострюється і мусить далі загострюватися, тим більше, що нема престижевої можливості відвороту. Німецька преса за старим трафаретом з дня на день підвищує тон, цим разом протипольської кампанії, німецька дипломатія напружує всі сили, щоби одобути собі на Сході якнайбільше атутів. В англійських журналістичних колах у Берліні натякають все виразніше на правдоподібність порозуміння Німеччини зі Світовими, при чому цей акт мав статися в Анкарі, де чомусь рівночасно зіхався Пятюмкін з Папенем, а Вейган вийшов з нічим... У зв'язку з цим розповідають про зовсім фантастичні плани, в яких українська територія мала б бути знову предметом політичної трансакції... Якби не було, дуже адаряє факт, що ні Гітлер у своїй промові в Райхстагу, ні німецька преса ні словом не атакують Світський Союз. Навпаки, в німецькій пресі починають проявлятися голоси, які вже отверто заперечують будьякий німецький інтерес у республіці якоїнебудь української державності. І так, дипломатичний редактор „Берлінер Берешцайтунг“ твердив 8. ц. м., що Німеччина взагалі не думає про будьякий „похід на Україну“ і факт її відречення від концепції Карпатської України мав бути власне підтвердженням тої зміни політичної орієнтації. Коли взяти під увагу характер німецької преси, її глянцшальтову залежність від урядово-партійного зсереджа диспозиції, то такий голос стає тим більше характеристичний. Очевидно, нелюбо було б думати, що Німеччина покинула взагалі всі свої плани на Сході, але все вказує на те, що ці плани відсутні на якийсь дальший етап. Коли правда, що Німеччина порозумілася зі Світовими, або дістала від них хочаб зобов'язання строгої нейтральності, то річ ясна — якусь рекомпенсату за це мусіла дати. Рекомпенсата безумовно речивцева до чергової розгри націоналістичного тоталізму з бальшевницьким інтернаціоналізмом. Але це прийде пізніше, — може далеко пізніше. Покищо Світи вибрали, здається, наймудрішу тактику вичікування на остаточну розгрі європейських тоталізмів з т. зв. демократіями Заходу. Хтось тут мусить програти і по одній, чи другій стороні можна буде заробити.

Так міркує нині закордонна преса в Берліні, хоч не все обмірковує у своїх кореспонденціях. Бувають речі тактично невигідні, як бувають також діагнози ризикові. До таких діагноз належить м. ін. підказування Німеччині, що хоче відновити стару Австро-Угорщину, очевидно у новій державно-політичній системі. Це останню комбінацію виправдують дуже характеристичними досуденнями на Балкані, зокрема подіями в Югославії. Загострення сербсько-хорватських відносин дуже нагадує процес розкладу чехо-словацької федерації. Подібно, як нині хорвати, так перед пів роком починали словаки. Остання подорож югославинського регента Павла до Риму є мабуть також останньою спробою втримати цілість цієї держави. За яку ціну?... За приступлення разом з Мадярщиною до блоку „осі“? За признання Адріатичного Моря виключно сферою впливів та інтересів Італії?... Відповідь на ці питання повинна прийти скоро, скорше ніж можна було б думати.

А Мадярщина?.. Мадярщина слухає Італію, але цій не хоче слухати водночас Німеччини... Бойське протекторату. Мадярщина свідома того, що лежить на шляху німецької дунайської експансії та що на погляд Німеччини по-

винна всеціло взійти в орбіту німецьких політичних і господарських інтересів. Про це довго говорив Муссоліні в Римі Герінг, це категорично заявив мадярській делегації в Берліні Гітлер. А проте є всі ознаки, що Мадярщина не пішла дотепер на всі вимоги Німеччини, а прем'єр Телекі черговий раз викрутився сіном. Він просився перед Гітлером, подібно як перед двома тижнями просився перед Чяном. Нинішня реакційна Мадярщина, тримаючись засади політичної реаскурації, заявляє вперто, що схильна в усіх напрямках беззастережно співпрацювати з німецько-італійським блоком за винятком... свого північного відтинку. Іншими словами: мадярський уряд виправдується, що не може піти на самогубну політику протиставитись настроєм цілого мадярського народу, бо це було б катастрофою режиму. У Мадярщині популярна тільки політика ревіндикації і для неї готові посвятитися цілий мадярський нарід.

Очевидно — це для Німеччини мало. Берлін якщо платить навіть не зі своєї кишені, то вимагає за це реальної вдячності. Вслід за цим Берлін останньою візитою мадярської делегації не був вдоволений, хоч зрештою ніколи не захоплювався напрямками мадярської політики. Тут твердять, що розмова Гітлера з Телекієм мала багато неприємних для мадяр моментів і велася в ультимативній формі. Вона покінчилася тим, що Телекі випросив собі час на порозуміння з Гортієм та підготування терену для майбутнього політичного переставлення рейок. Оголошене вже розв'язання мадярського парламенту та розписання нових виборів мало б бути першим кроком, що дає вільнішу руку урядові, ніби то всеціло залежному від парламенту. Всі ці мадярські вихилися називають у Берліні одверто крутіством і амисним затягуванням спішної справи. Тому останні відвідини Рібентропа в Італії мали попри заключення формального політичного і військового договору також проблему Югославії та Мадярщини. У зв'язку з цим слід рахуватися, що найближчий тиждень буде часом надзвичайно сильного натиску на Мадярщину, щоб вона виконала німецькі вимоги.

Характеристичне, що одною з точок у низці німецьких вимог супроти Мадярщини є немов би також справа карпатоукраїнської території: Німеччині йде про признання цієї землі

автономії з українським національним змістом, як це декларували Німеччині й Італії мадярський уряд ще перед переломовим німецьким рішенням про „дезінтресма“ у справі Карпатської України.

Наскільки Вашому кореспонденту вдалося довідатись, мадярський уряд на якусь неокреслену ближче автономію Закарпаття погоджується, але щодо її національного характеру оперує вперто поняттям „волі й національного впливу автохтонного населення“. Мадярські журналісти, що приїхали були з делегацією до Берліна та з ними мав нагоду Ваш кореспондент говорити, були безперечно добре поінформовані. Вони бачать головну перешкоду у здійсненні автономії Закарпаття в українському національно-політичному сенсі, у відсутності українського населення в цій країні. Русинське — так, але українське?... Такого нема“. Одне, мовляв, що було українське в Карпатській Україні — це „Січ“. Але „Січ“ — це „імпортований твір“, і — що більше — викликала вона ненависть всього населення Мадярщини до поняття „українець“, „український“. Ось об'єктивно передане мадярське становище.

Нема сумніву, що всіми вище наведеними аргументами послугоувалася також урядова мадярська делегація в Берліні, прокладаючи одночасно різні документи, що мали б свідчити про „русинський“, а не український характер Закарпаття. Що вийде з цих „українофільських“ — знову політично-калькулятивних берлінських медіацій, годі передбачити, але є всі дані, щоб дивитися на хід справи доволі скептично.

Цікаве було, що підчас побуту мадярської урядової делегації в Берліні перебувала тут також делегація останнього карпатоукраїнського уряду з президентом о. д-ром Волошином на чолі. Приїхала вона сюди на неофіційне запрошення німецьких політичних кол. В деяких сферах питали її про можливості порозуміння з мадярським урядом та про умовини такого порозуміння. У відповіді през. Волошин пропонував коротке меморандум, якого зміст дається звести до засади: Карпатська Україна у федерації з Мадярщиною з власним соймом, військом, адміністрацією і т. д.

Наскільки мені вдалося поінформуватись, на цьому сугестії покищо покінчилися. Мадярська делегація відїхала до Будапешту, през. о. Волошин з трьома членами останнього уряду до Відня і Братислави.

Тимчасом політична напружена атмосфера Берліна не розладовується. Навпаки — згущується. Пушене в рух колесо подій котиться все скорше і скорше.

Роман Голіян.

Чи український часопис для дітей може пролізти крізь шкільне ігольне вухо?

Порушена на цьому місці перед кількома днями справа позашкільного виховання дітей, зокрема — дитячої літератури скриває в собі одне питання, якого широкий український загаль не знає. Цим питанням є: чому українські часописи для дітей не є шкільною владою апробовані? Як це діється, щоби легальні, цензуровані видання не мали доступу до шкіл і щоб дитина не мала змоги читати часопису, бо в школі їй позичити ані читати його не вільно? Український загаль довідується з дописів, помішуваних часто в українських щоденниках, що з бібліотек усіх державних вселюдних шкіл усунуто в 1934. р. цензуровані, отже легальні українські часописи, призначені для дітей; що учителі мають службові неприємності, коли поза школою поспробують дати українській дитині напр. „Світ Дитини“, або „Дзвіночок“; що були випадки, коли священникам відбирали право навчання релігії за те, що вони в церкві, з церковної бібліотеки позичали дітям газетку „Наш Приятель“, і т. д. Кожне наше видавництво для дітей має в своїй практиці безліч прикладів, які підтверджують сказане. Не будемо цих прикладів множити.

Та український читач, якому доступні деякі офіційні польські пресові агенції, довідується ще одного: українські видавці ніби то не хотять апробати шкільної влади для своїх видань. Ось перед нами місячник „Нурт“, орган „полуднісно-східної пресової агенції“ з травня ц. р., в якому на стор. 702 читаємо: „Часопис „Світ Дитини“ виходить без апробати польської шкільної влади тому, що видавець не хотів погодитися на умови, пропонувані йому львівською Шкільною Кураторією. Наслідком цього того часопису не вільно розповсюджувати у школах ані його не можуть невідлучувати шкільні бібліотеки“. Ви-

ходило б, що маємо до діла з якимсь парадоксальним явищем, неможливим в умовинах середовища з господарською культурою: видавець, отже купець, сам не погоджується на найбільш поемний терен збуту свого товару. Дитяче видавництво не погоджується на поширення в школі. Тут щось не в порядку. Або у видавця в голові не все в порядку, або інформації офіційної агенції сильно шуктаються.

Займемося тією справою ближче, бо вона цікава не лише як аномалія нашого громадянського життя. Подумати тільки: ціла величезна територія з двома Кураторіями (хоча не враховувати ще польської і краківської) і майже з мільйоном українських дітей не має ні одного апробованого видання для цих дітей! Річ сягає безперечно у саму істоту національної проблеми цієї території. Або українці ведуть якусь самогубну політику і підризають коріні духової експансії власних дітей, або умови поширення дитячих українських видань у школі такі, що краще з них зрештовувати. Третьої можливості не бачимо.

Щоб не переважувати нашої статті подробицями, зрештою неістотними, згадаємо тільки дуже коротко про заходи українських громадянських чинників, які від цілого ряду літ добивалися апробати українських дитячих часописів. Ті часописи і видання можна було поширювати майже без перешкод до 1930. р. Після памятної осені 1930. р. почалися трудні бої від шк. інспекторів та управителів шкіл зрешті прийшли формальні заборони. Ось так Міністерство Освіти заборонило в січні 1932. р. мати в шкільних бібліотеках видавництва „Наш Приятель“, а львівська Кураторія в березні 1934. р. без усякого попередження не лише заборонила розповсюджувати по школах усі українські дитячі видання, але й наза-

залишити „вишльке егземплярже“ цих видань зі шкільних бібліотек. Очевидно, українські громадянські (батьки), політичні (ЗПР) і церковні чинники (Марійське Товариство Молоді і Митрополичий Ординаріят) робили все можливе у Львові і в Варшаві, щоб добитись відклику тих заборон, та безуспішно. Мотив одної візми ці на ці заходи, який дало Міністерство Освіти в квітні 1935 р., такий: „Mówiąc o wyłączeniu z bibliotek szkolnych i bibliotek publicznych, posiadających obywatelstwo polskie i przysługujące naukę i wychowanie w Państwie Polskiem.“ Не зважаючи на відмови, заходи йшли далі. Нарешті в лютім 1937 р. Міністерство погодилось на апробату „Світа Дитини“ поставило при тому дві умови: 1) Редакція має подавати кожне число часопису до перегляду Кураторії в третій корекції, себто перед друком, 2) Редакція повинна у статтях брати під увагу „загально-державні справи“. Треба об'єктивно признати, що ані загальне сформулювання цих умов апробати, ані їх суть не були такі, щоб їх відкинути. І Видавництво їх прийняло. Лише практика могла показати, наскільки їх можливо здійснити.

Поминемо тут безліч прикрасів, які Видавництво мусіло переходити при цензурі третьої „корекції“. Стверджуємо, що друга точка, себто тематика „загально-державних справ“ викликала відразу конфлікт між обома зацікавленими тут сторонами: застереження українського громадянства та державної влади. Перше число, яке мало рішити, чи признає (покищо теоретично) апробата буде справді переведена в життя, себто проголошена в урядовім „Деннику“ Кураторії, було листопадове число „Світа Дитини“ з 1937 р. Редакція помістила об'єктивну згадку про день 11. листопада і його значіння для польської держави та одночасно згадала про деякі моменти з українських змагань у переломових роках 1917/18, які принесли Польщі незалежність. Вищий урядовець Кураторії, до якого належав надіслати „третьою корекцією“, сказав, що його цей додаток „дразнить“, з другого боку деякі органи української провінційальної і львівської преси вдарили на сполох: мовляв, видавництво вводить деморалізацію в українське прилюдне життя. Показалося відразу на підставі цієї першої спроби, що видавництво було поставлене перед проблемою, якої в сучасних умовах воно не могло розв'язати. Показалося, що вимоги контрольних органів шкільної влади йдуть так далеко у розріз з настроями українського громадянства, що в крутіжі цих протилежних тенденцій видавництво мусіло б неминуче впасти. Очевидно, видавець, якому мусіло залягти на легальному доступі до шкільної літератури, до шкільних бібліотек, — старався як мога найбільше йти назустріч вимогам шкільної влади та виявляв максимум доброї волі. Але з кожним далішим числом показувалося, що поняття „загально-державних справ“ у відповідних референтів Шк. Кураторії страшенно розтяжне і покривається фактично з поняттям польського національного

3 польської преси.

Гітлер — Сталін.

Одною зі справ, що особливо цікавлять тепер політичний світ, є питання: чи може дійти та чи дійде до союзу гітлерівської Німеччини з Совітами? Відомий американський журналіст Валтер Кюренсі, що перебуває тепер у Москві, проголосив у льондонському „Спектаторі“, що безпосередньою причиною димісії Літвінова була незадовільна відповідь англійського уряду з 4-го квітня ц. р. на совітську пропозицію з 16-го квітня ц. р. Ця відповідь показала, що політика збірної безпеки не має ніяких виглядів на успіх. Відхід Літвінова не означає відтиснення Росії від співпраці з Англією та Францією і в ніякому випадку не означає ніякої можливості наближення між Москвою і Берліном, що Кюренсі вважає за найкраще. Справою німецько-совітською займається п. (імб) у „Роботніку“ (ч. 123 з 13-го травня ц. р.) у своїй статті „Третій Райх і Росія“.

З кількох сторін — пише він — підкреслюючи факт, що в останній промові Гітлера не було ні слова про совітську Росію, він не помилив у ніякій зі своїх попередніх промов. Цей факт — на нашу думку — легко пояснити тим, що при гартуванні німецько-совітських переговорів

патріотизму, — одночасно їх „дразнить“ все, що йде в розріз з таким їх підходом, усе, чому видний український позитивізм. Не було іншого виходу: „Світ Дитини“ мусів з наміреного оголошення апробати — після кількох спроб — зрештувати.

Ще кілька слів про „купецьку“ сторінку справи „Світ Дитини“ поміщена у 1935 р. статтю після смерті марш. П. Піасульського, втрачена в Америці 200 передплатників. Колиж у 1937 р., отже в часі, де апробата була вирішена, але ще не сфіналізована, це видавництво розіслало до чотирьох Кураторій по одному примірнику свого видання з проханням поручити його в школах цих Кураторій, дістало 29 (словами двадцять дев'ять!) нози передплатників... Це досадно ілюструє „ножиці“ між тим, що розпоряджують верхи, Міністерство і Кураторії, і тим, що з цих розпорядків виконують доли, вчителі, управителі й інспектори шкіл!

Одначе цим ми справи дитячих видавництва ще не вичерпали. Суть в умовах, які мають бути виконані, щоб українські дитячі видання могли дійти до української дитини за згодою шкільної влади. Що означають п'ятіські слова Міністерства Освіти, яке зв'язує ці умови з польським громадянством? Чого конкретно хочуть виконні і контрольні органи нижчої шкільної влади? Аналіз цих питань, як побачимо, доведе до самої суті польсько-українських взаємин. Вона показує теж, де зав'язаний вузол цих взаємин, відомий у політичній публіцистиці під назвою — квадратура кола. Ця квадратура кола, в якій опинилися взагалі польсько-українські відносини наслідком цілком різнного підходу до їхньої мирної налагоди, — для українських дитячих видавництва творить найбільше ігольне вухо, крізь яке вони ніяк не можуть пролізти, щоб здобути собі апробату шкільних властей та — ще більше — льояльне становище нижчих шкільних органів. Не помагає журнальчикові його льояльність супроти держави, його позитивні статтейки з нагоди державних роковин, інформування дітей про польську культуру, знайомлення їх з польською дитячою літературою і т. д. Пп. інспектори, вчителі, ба навіть сам п. цензор „третьої корекції“ не можуть позбутися специфічного настрою, що його викликає просто — український журнальчик, призначений для українських дітей.

С. Т.

Гарні і здорові зуби це вислід від
уживаючої пасти Хльородонт

Гітлер закладає союз із... совітською Росією і цим шляхом зробить натиск на Польщу. Думка послужити Росією для німецьких цілей — твердить кореспондент — ніколи не покидала Гітлера, який ще перед приходом до влади заявив прилюдно, що на випадок спротиву Англії побороваватиме її при допомозі Росії, якій „жертвував“ Індію й африканські колонії Англії „віддавав“ Італії. Кореспондент додає, що перший крок до наближення з Росією вже зроблено.

На маргінесі цієї статті римського кореспондента „Таймса“ п. (імб) пише:

„Не знаємо кількох правди є в повідомленні кореспондента „Таймса“. Але що це не є неможливе, то певне: Ми завжди ооронили погляду, що Гітлер у своїй політиці не кермується ніякими „твердими“, „напрямними“ формулами (схід чи захід) не кажучи вже про ідейні засади. Він кермується тільки і виключно бажанням здобутків і здобуває або хоче здобувати у даному моменті те, що йому видається найлегше здобути і не зв'язується при цьому ніякими засобами чи методами.

„Його союзи з Італією і Японією — це теж тільки такий засіб, що має принести односторонні користи Німеччині. Якби було правдою те, про що повідомляє кореспондент „Таймса“, що Гітлер шукає наближення з Росією, то у теперішній хвилині це може бути маневр, щоб зробити натиск з одного боку на Польщу, але з другого боку і на Японію та склонити її, щоб заключила військовий союз із Німеччиною.

„Натиск Гітлера на Мусоліні — очевидний, але нема сумніву, що для Італії Гітлер не поведе війни, що найбільше приїде їй з допомогою у шантажуванні мирних держав“.

Німеччина, Італія і Японія — каже п. (імб) наприкінці статті — з konieczności зв'язані мусять йти разом, бо мають спільні цілі, спільно змагаються до займанщини. Але на довшу мету така гітлерівська диктатура над двома іншими союзниками не втримається.

Робити
шовки
полотна

купуємо

в українській фірмі

„МАНУФАКТУРА“

Львів - пл. Капітульна - 3

ГЕРІНГ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, ПАТ. Марш. Герінг вернувся з прогулянки пароплазом Гуаскара до Ліворно, відкиля відіхав поїздом до Німеччини.

ПОВОРОТ РІБЕНТРОПА.

БЕРЛІН, ПАТ. В суботу вернувся до Берліна мін. Рібентроп.

„Туреччина зайняла місце по боці Англії“.

ЗАЯВА ТУРЕЦЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

КНЕЦЬ НЕВТРАЛЬНОСТІ.

АНКАРА, ПАТ. Турецький прем'єр Рефік Сейдам виголосив на засіданні народних зборів велику промову у зв'язку з англо-турецькою спільною декларацією. Він ствердив, що дотепер турецька політика намагалася забезпечити мир, тримаючися суворої неутральності супроти конфліктів, які появлялися у світі. Але тепер ці конфлікти дійшли вже до Балкану, справа безпеки на Середземному Морі безпосередньо торкається Туреччини. Турецький уряд станув перед питанням, яке безпосередньо торкається національної безпеки, тому не може далі зберігати байдувої неутральності.

СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ.

Туреччина бажає, щоб усі держави, заінтересовані на Середземному Морі, уважали це море спільною батьківщиною. Устійнений порядок на Середземному Морі, де ніхто не мав би гегемонії, є передумовиною безпеки Туреччини.

В таких умовах матимемо найбільше шансів оминати війну, якщо прилучимося до держав, які об'єднуються для справи миру, у мирній співпраці, але які не заважаються перед війною, коли це буде необхідно.

„СПІЛЬНОТА МИРА“.

Тому домагаємось апробати народні збори, щоб зайняти місце по боці Англії у спільноті мира й оборони безпеки. Це об'єднання не є звернене проти ніякої держави, не хоче нікого оточити.

Туреччину лучить з Англією тріпка приязнь та одностійність поглядів.

Та спільнота поглядів зазначилася тим виразніше, коли випадки в Європі викликали неспокій на Балканах. Тоді почалися спільні консультації, які довели до переконання, що для мира і безпеки обох країв мусять злучитися до тіснішої і тріпкішої співпраці.

Опісля Рефік Сейдам відчитав текст декларації, такий самий як Чемберлен у палаті громад, та підкреслив, що Туреччина прив'язана до мира, але не заважається виступити збройно в обороні спільних прав та інтересів.

ФРАНЦІЯ І ССРС.

У справі подібного договору йдуть переговори з Францією; мабуть його вдасться небавом заключити.

З ССРС, як зі заприятеленим сусідом, підтримує Туреччина тісний контакт. Підчас відвідин Пат'юмкіна стверджено, що погляди обох урядів на майбутню політичну лінію годяться.

БАЛКАН.

Прем'єр вірить, що взаємини між заприятеленими балканськими державами будуть розвиватися в дусі традиційної широти в рямах балканської антанті. Балканський блок боронитиме балканські інтереси, в майбутньому може матиме нагоду поширити свої завдання.

ПОСТАНОВА ПАРЛЯМЕНТУ.

Після промови нац. збори одностійно заапробували англо-турецьку декларацію; за нею голосували всі прийвні 353 послы.

БРОТИ НАСТУП БОНТ. ДИПЛОМАТІЇ.

ПОСТАНОВИ АНГЛО-РУМУНСЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ.

БУКАРЕШТ, АТЕ. Шойно тепер оголошено повний текст англо-румунського договору, що його підписано в четвер. Головні постанови договору такі:

1. Оба уряди видають низку нових постанов, щоб скріпити торговельні взаємини та усунути труднощі.

2. Румунський експорт не стрічатиме на брит. ринку ніяких імпортових обмежень.

3. Англо-румунський платиничий договір підпадає ревізії.

4. Брит. підприємства дістануть у румунських пристанях смуги вільні від мита.

5. Оба уряди будуть сприяти організуванню мішаних товариств для скріплення торговельних оборотів у поодиноких ділянках.

6. Між Англією та Румунією повстануть лінії безпосередньої комунікації, морської та летунської.

7. Брит. уряд дасть Румунії 5.000.000 фунтів кредиту на 30 років на закупню виробів брит. промислу.

8. Брит. підприємства користатимуть у Румунії з усіх привілеїв, які румунський уряд признав іншим державам.

Крім того залучники до договору передбачають, що:

а) при приділі нових концесій на нафтові верчення брит. фірми користатимуть з кляззулі найбільшого упривілеєння;

б) брит. уряд закупить в Румунії 200.000 тон пшениці та призначить частину кредитів на розбудову збіжєвих магазинів;

в) брит. уряд вишле до Румунії експертів, що дбатимуть про стандаризацію продуктів, експортованих до Англії.

— о —

ПАТ'ЮМКІН У МОСКВІ.

МОСКВА, АТЕ. До Москви вернувся Пат'юмкін — на двірці повитали його вищі урядовці наркомінделу. Негайно після повороту Пат'юмкін зложив Молотову звіт про розмови, переведені підчас подорожі.

— о —

ОРГАНІЗУЮТЬ ЧЕСЬКИЙ ЛЕГІОН.

ЛЬОНДОН, АТЕ. „Стар“ приносить вістку, що чехи, які живуть за кордоном, рішили зорганізувати чеський легіон. Серед 2-мільйонної чеської еміграції почалася збірка на сфінансування того плану.

— о —

ЛІБЕРАЛИ ЗА ОБОВ'ЯЗКОВОЮ ВІЙСЬКОВОЮ СЛУЖБОЮ В АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Конгрес англійської ліберальної партії в Ескерберо прийняв великою більшістю голосів резолюцію, якою апробував постанову палати громад, що вводить в Англії загальний обов'язок військової служби.

Бунт у словацькій гарнізоні?

СЛОВАЦЬКЕ ПОСОЛЬСТВО У ВАРШАВІ.

У польській пресі появилася вістка, що військова залога в Жиліні збунтувалася як довідалася, що на її місце має прийти німецьке військо. Коли надійшли відділи Глінкової гвардії та вірних урядові військ, збунтовані вояки втікли до Польщі.

Словацьке посольство у Варшаві повідомляє: 11. ц. м. утворено бюро посольства при вул. Болеслава Пруса 8. Воно прийматиме інтересантів щодня від год. 10. до 13.

Посольством кермує шарже д'аффер д-р Карло Каїновський.

Становище Японії до європейської кризи.

ВІЙСЬКОВІ НАРАДИ В ТОКІО.

ТОКІО, ПАТ. В п'ятницю відбулись 2 і півгодинні наради ген. штабу та міністерства війни, присвячені розглядові європейської кризи та становища Японії. В нарадах узяв участь м. ін. міністр та віцеміністр війни та заступник шефа ген. штабу.

ЗМІНИ В ЯПОНСЬКІЙ ДИПЛОМАТІЇ.

ТОКІО, Домей. Японський уряд рішив звільнити посольство у Празі та поручити своєму амбасадорові в Римі заступати японські інтереси в Альбанії. Рівночасно утворять посольства в Будапешті та в Букарешті і обсядять становище посла в Ліссабоні.

ПЕНА ВІЛЬДЕ.

Таємнича пара.

Її нещасне життя стало почасти виправданям для її истовариськості. Вона не займала дітей на сходах, хоч виинятково в цій каміниці було їх так багато, як маримухів в лісі. Вони і своїм виглядом нагадували цей гатунок грибів. В їх одязі чергувались переважно два кольори зі собою: білий і червоний. Та любити чужі діти це вже щось вроджене. Вона могла прийти на світ без цієї прикмети. Але цвіти? Ні, будь ласка, скажіть, як можна не захоплюватися альюссами емеритованої антикарки з першого поверха? Вона ніколи не звертала уваги на них, хоч антикарка майже весь день держала їх в горлоді проти фронтонних вікон каміниці. Ніколи, наприклад, ця особлива жінка ні одним словом не відізвлася до сторожиків, хоч мила товстюха з ясними, трохи запаланими, рожевими краєм очима, не пропустила ніодної нагоди, щоб не зачецити яким словом нової льокаторки.

Згодом звикли мешканці каміниці до такої поведінки нової льокаторки. Що не казати, але її нещастя справді було поважніше від законів моралі. Ніхто, — бо нікому навіть на думку і не пришло, — не обурювався з того приводу, що вона жила з нешлюбним чоловіком. Хоч — і відповісти на питання, чому взаємини не залегалізували свого зв'язку, теж ніхто не міг відповісти. Сусіди зліва і справа заспокоїли своє дражливе почуття моралі переважною вісткою, що він — спаралізований.

Еге-ж до того ступня спаралізований, що говорити не може. Ой, леле-тобто „живий труп“? Еге ж. Хіба ж вона не привела його сюди вночі, чи не виносило його двох мужчин на сходах аж на третій поверх, а він, навіть шиї не скрутив? А вона тоді переконувала його і у спокоювала, як розхимерну дитину. В мельлатись про цю пару) під рубрикою звання було записано „воєнний інвалід“.

Можна було в місячну ніч сісти собі на балькон і снувати багато фантастичних в'язанок на тему кохання цієї пари. Сестра жалібно-ця і безнадійно ранений вояк? Кохання з дитячих літ? Присяга на цвинтарі? У всякому разі було це таке велике кохання, таке неподібне до наших днів, що тепер навіть письменники соромляться писати про нього. Можливо, бояться, що їм не повірять. А проте саме таке кохання існувало.

У мельдуноків книжці (на жаль, це було єдине джерело, з якого можна було дещо довідатись про цю пару) під рубрикою звання було „масажистка“. Воно і згоджувалось потрохи з її способом життя: вона виходила з дому в ранішніх і вечірніх годинах. Легко було припустити, що саме в тій порі її клієнтки виходять з дому і встають а ліжка. Часом ці клієнтки впадали (так, буквально!) до її мешканця. Не зважаючи на одяг, що вказував на їх належність до вищої суспільної класи, не можна було їх інакше назвати, як „баби“. Вони приходили і плакали істерично, погрожувавши то благами. Звичайно відходили від неї успокоєні. Це хіба найкращий доказ, що жінка та мусіла мати легку руку, як хірург. Автім хто має

близьку людину спаралізовану, той видобуде зі свого організму не один захований нерв.

Одного дня, докладніше — ночі, збудила каміницю галаслива поведінка поліції. Тої самої поліції, що між іншим має за завдання дбати про публичний і нічний спокій громадянства. Поліція бігла сходами вгору, брязчала зброєю, сигналізувала і що найдивніше, просто неймовірно: затарабанила в двері нетовариської спокійної масажистки. Шойно тоді заворушилось в каміниці. Миттю назбиралось стільки публички, що один поліцей мусів посвятитись і гальмувати напір юрби на двері масажистки. Публика була в нічних кафтаніках, папільотах на голові, з мохнатими грудьми і капам доврола бедер, боса і в патинках. Вона хотіла передовсім знати, чи не зайшла яка помижка. Вона інформувала поліцай, який мав її стримувати, що живе тут Богу духа вина масажистка зі своїм спаралізованим чоловіком. Публика в обличчі нещастя стала відразу величущою і освятила негальний зв'язок масажистки з інвалідом. Однак, коли поліцай вперто запевняв, що помижка виключена, публика найжилась і почала напірати на нього, щоб він до біса подав їй причину. Нічого більшого, тільки яке це підозріння впало на масажистку? Коли поліцай урядово мовчав і заперечував головою, публика почала сама шукати за ним кою, якою можна б дістатися до клубка. Нитка скоро знайшлася. Не дивота: стільки ж людей шукало за нею! Нічого іншого тільки якась з її клієнток мусіла змерти їй „під пальцями“, а що тестамент видався підозрілий, отже...

(Докінчення буде.)

Мін. Бонне про співпрацю Франції з Англією

САВТГЕМПТОН, ПАТ. У суботу 13. чм. вполудне приїхав до Савтгемптон мін. Бонне з дружиною, де привітав його французький амбасадор Корбен та представники британських урядових кол. Міністр узяв участь у загальних зборах англійсько-французького уряду. Як представник французького уряду. Бонне виступив на бенкеті промовою про вечором - британську співпрацю. На початку своєї промови міністр підкреслює велике значення французько - англійського зв'язку у справі зближення і приязни між обома державами. Далі мін. Бонне підкреслює спокій та опанування, що його виявляє французький народ до останніх міжнародних подій. Торкнувшись договору в Мінхені про нову співпрацю, що керівництво французької політики зробило помилку, якби по підписанні агаданого договору занехали від відповідної підготовки, щоб побороти нові трудно-

щі, що мусіли знову виринути. Зусиль французького народу не можуть ніде краще зрозуміти ніж у В. Британії. Французько-англійська співпраця ніколи не була така тісна і солідарна, ніколи не мала краще з'ясованих цілей, ніколи не була оживлена такою рішучою волею, як тепер. І В. Британія і Франція бажають лише забезпечити своїм народам свободне життя в рямцях обох імперій. Громадянства обох держав знають, що закордонна політика їх урядів змагає проти спроб світової гегемонії. Франція та В. Британія не хочуть війни, бо здають собі справу, які наслідки потягнуло б це за собою. Франція та Англія дали свої підписи народам, які рішуче боронити своєї незалежності і свободи. В. Британія і Франція дотримують слова.

В неділю вполудне мін. Бонне вернувся літаком до Парижа.

ВАЖНЕ ДЛЯ КУРЦІВ ОБОХ ПОЛІВІ ДЕЛЕТ. ФРАНЦУЗЬКОГО ТЮТЮНЕВОГО МОНОПОЛІЮ В ПОЛЬЩІ
ОСЬ НОВІ ЦІНИ: BALTO 70, сот. шт., GITANES MARYLAND 8 сот. шт., GITANES WIZIR 7 сот. шт., WEEK-END 7 сот. шт., ЛЮЛЬКОВИ ТЮТЮН SCAFERLATI 30л. 250 за 50 гр

Перед остаточним порозумінням між сербами і хорватами.

БІЛГОРОД, ПАТ. Політичні кола сподіються, що незадовго дійде до остаточного порозуміння між урядом і хорватами незважаючи на різні труднощі. Здогадуються, що основною буде порозуміння між прем. Цветковичем і провідником хорватів д-ром Мачеком. Справа йде про конституцію з 1931 р., яку хорватські зміни в адміністративний поділ, буде створена нова адміністративна одиниця під назвою «хорватська бановина», що охоплюватиме дотепершні бановини: савську і приморську, сото землі замешкали хорватами. Остаточну устатити простір нової адміністративної одиниці, в якій хорвати мали б свою автономію, по виборах до парламенту, що будуть плебісцитом щодо йде про Боснію, Герцеговину і Сирію. Підчас голосування до парламенту населення цих земель мало б висловитися за евен-туальним прилученням до «хорватської бановини». Це порозуміння між урядом і хорватами передбачає спільну для цілої Югославії закордонну політику, військо і публічну безпеку.

Далі передбачає створення нового концентраційного уряду, що здійснює би порозуміння і гармонійно розв'язав би всі справи, зв'язані з переведенням у життя цих змін.

Добре поінформовані кола запевняють, що закінчення з остаточним порозумінням між урядом прем. Цветковича і хорватами було радше наслідком розбіжностей щодо технічних подробиць ніж злої волі одного з контрагентів. Постанови у справі автономії для хорватів переводитимуть етапами. І урядові кола і хорвати здають собі справу з якинавидшого переведення в життя порозуміння, що причиниться до дальшого зміцнення внутрішньої сили держави.

Хорватські політики у своїх домаганнях не виходять поза рямці порозуміння з 27. квітня ц. р. Вони знають, що до зміни конституції у справі задоволення повної автономії для хорватів не може дійти швидше, доки король Петро II. не досягне повнолітності, себто 18 років. Тепер молодий король має 16 років.

Італія не має ніяких територіальних домагань до Франції.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Дипломатичний кореспондент «Сандей Таймс» у подає такі подробиці на тему італійсько - французьких взаємин:

Майже два тижні перед промовою Дала-ді мін. Чіано заснував французькому амбасадору в Римі суть італійських домагань. Італійський міністр — пише кореспондент — відкинув усі думки будтоби Італія мала якінебудь територіальні домагання до Франції. Італійські домагання — заявив мін. Чіано — обмежені: до: 1) вільної смуги в пристані Джібутті, 2) участі в управі залізницею Джібутті—Аддіс-Абеба, 3) два місяці в управі суецького каналу (4) привернення туніської конвенції з 1896 р.,

що гарантувала італійцям в Тунісі низку торговельних і правних привілеїв та право зберігати італійське громадянство. Ці домагання перекладає французький амбасадор своєму урядові без коментарів. Французька відповідь ще не надійшла. Однак від висунення цих домагань Італія згодилася підписати військовий союз з Німеччиною. Тому атмосфера до переговорів не покращалася. Нема сумніву — пише «Сандей Таймс» — що згода Франції на переговори з Італією стрінулася би з повною згодою Англії. Однак Франція мусить бути єдиним суддею того, що може зробити й Англія не робити ніякого натиску на Францію.

Кампанія німецької преси проти Польщі.

БЕРЛІН, ПАТ. Стаття Гебельса у «Фельксер Беобахтер» п. н. «Багнети як напрямні» стала для провінційальної німецької преси сигналом до статей такого самого змісту і прихвилью до статті самого дусі. Всі вони починаються «десторогою» для Польщі, зокрема для польської преси. Ці статті змагають заробити для Німеччини «добру славу» в західних державах, бо в них кладуть на тис, що Німеччина у протилежності до «розбурханої Польщі» зберігає спокій і не

загострює положення. «Франкфуртер Цайтунг» пише, що це Польща, а не Німеччина винувата за напруження польсько-німецьких взаємин. Здогадний агресивності Польщі протиставить помірковані і спокійні тенденції Німеччини.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса обговорює німецькі пропагандистські виступи у справі Данцігу підкреслює однодушно, що всі спроби односторонньої зміни в Данцігу стрінуть з найрішучішим спротивом.

Нові бомбові замаху в Лондоні.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У суботу 13. ч. м. в поліції до нових замахів у Лондоні, де в різних місцях вибухли 4 бомби. Невикри- ний дотепер замахів залишили всі чотири бомби в перехованих підземній залізничі: на двірці Мербоу Арч коло Гайд Парку, на двірці Едгар й одну в Гаммерсміт. Бомба на двірці в Мербоу Арч вибухнула в неділю ввечері і знищила ціле узалуження, але не змінила нічого не зранила. Слід згада- ти, що на цьому двірці вибухала вже раз бомба 12. квітня ц. р. Бомба на двірці Едгар вибухнула 15. квітня пізніше і теж знищила ула- ждення залізничної. Четверта бомба в Га-

мерсміт вибухла коло год. 7.00 ввечері і зра- низа одну особу. У зв'язку з постійними за- махами «Скотленд Ярді» видала приказ, щоб усі переховані в Лондоні терористи найчасті- та детективи. Ірландські терористи найчасті- та послугуються такою метою: переда- ють до перехованень бомби з годинниковим механізмом, скриті у ручних клаунках або викидають бомби до крамниць крізь отвори на листи. Останні замаху найбільшого «вік- ендового» руху, а не вночі або над раном, як це було дотепер.

Наглий поворот Герінга.

Одночасно щоденник «Парі Суар» пові- домляє про приспінений нагло поворот марш. Герінга, який їхав до Мадриду на святкову дефіляду. Однак хоч Герінг нагло змінив свій план, виїзду господарського представни- ка Німеччини Вольфганга до Еспанії не відкли- кано. Берлінський кореспондент здогадується, що канц. Гітлер по нарадах в останніх днях з мін. фон Рібентропом, бажає тепер відбутися безпосередньо на нараду з марш. Герінгом.

БЕРЛІН, ПАТ. Марш. Герінг вернувся до Берліна в суботу ввечері.

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ПРОМОВОЮ ГЕН. ФРАНКО.

МАДРИТ, ПАТ. З нагоди дефіляди «пе- ремоги» ген. Франко виступить велику про- мову про становище Еспанії до актуальних міжнародних проблем.

НАГЛА ВІЗИТА КАНЦ. ГІТЛЕРА НА ЛІНІ ЗІГФІДА.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: В неділю рано канц. Гітлер приїхав в околиці Аахен на інспекцію вже ви- кінчених тамешніх фортифікацій або таких, що їх викінчують. З канц. Гітлером є провід- ник СС. Гімлер і пресовий шеф д-р Дітріх. Канцлера привітав начальний командант збройних сил ген. Кайтель, командант вій- ськової групи ч. 2 ген. фон Віппелбен та ін- спектор фортифікацій ген. Якоб. По звіті генералів канцлер виїхав самоходом в терен.

ВИБУХ ПРИ БУДОВІ ТВЕРДИНИ В МЕМЕЛІ.

Польська преса подає за московськими «Ізвестія»-ми, що в мемельській пристані сильний вибух знищив нові твердині, збудовані в останніх чотирьох тижнях по прилу- ченні Мемеля до Німеччини. Підчас вибуху згинуло 4-ох робітників. Поліція арештувала 6 робітників і 5-ох саперів.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ДАЛІ ЖДЕ НА МОРІ.

КВІБЕК, ПАТ. Мряка і ледові гори далі спинюють подорож корабля «Емпрес оф Естреліе», що везе англійську королівську пару до Канади і корабель стоїть на морі. Корабель не зможе приїхати до Квібеку ще навіть у вівторок. Це спізнєння викликало велике замішання у програмі візиту.

ПЕРЕД НОВОЮ ПРОМОВОЮ КАНЦЛЕРА ГІТЛЕРА.

ПАРИЖ, ПАТ. Берлінський кореспондент «Фігаро» повідомляє, що канц. Гітлер скликав на нараду партійних провідників на цей тиж- день. Нарада відбудеться не в Мінхені, але в одному з західних міст, мабуть в Кельні. На цій нараді канцлер виступить промову про тепе- рішнє політичне положення та обговорить план акції на найближчі місяці.

ЗМІЦНЕННЯ ПРИЯЗНИ МІЖ ІТАЛІЄЮ ТА ЮГОСЛАВІЄЮ.

БІЛГОРОД, ПАТ. В понеділок 15. ч. м. ре- гент кн. Павло з дружиною і мін. Маркович вертаються з офіційної візиту в Рим. Білго- родська преса подає обширні звіти своїх ко- респондентів про сердечне прийняття та озаці- населення італійських міст для югославянських гостей. Покищо нема ще подробиць про хід розмов між кн. Павлом і мін. Марковичем та Мусолінієм і мін. Чіаном. У Білгороді панує удо- волення з ходу візиту і переконання, що від- носини між Італією та Югославією будуть роз- виватися приязно.

Союз між Китаєм і ССРС?

ШАНГАЙ, ПАТ. Совітські кола запе- речують японські вістки про підписання ки- тайсько - совітського договору. Ці кола за- являють, що зпоміж численних вісток япон- ської преси точна є одна, а саме про від- криття летунської лінії Сянфу—Москва.

ЗМІНИ В КОМІСАРІЯТІ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У МОСКВІ.

МОСКВА, ПАТ. Згідно з неофіційними вістками дотеперішній шеф пресового відді- лу комісаріату закордонних справ Гведіа ві- дійшов зі свого становища. Шефом пресово- го відділу призначений Щеглов. Відійшов теж дотеперішній заступник шефа пресового відділу Шмідт, б. радник амбасадни совітської в Лондоні.

Чи можна замовити собі сні?

Дві перфуми.

ЕЛЕГАНТ
О.ЛЕВИЦЬКА І СКА
Львів, Кордецького 51

Після лектури Овідія.

Шелести.

Радн для заахання.

Коли хтось закоханий і часто мріє про особу далеку йому, а ця особа йому сниться, він може спробувати вжити перфуми цієї особи, якою накропить собі час-до-часу подушку. Часто якась частина гардероби сильно наперфумована і залишена в кімнаті, викликає у сні образ даної особи досить для нас далекої. Найважливішою спонуккою снів бувають т. зв. „нездійснені бажання“. Оцим треба пояснити собі, що шаливо закохані сплять найчастіше твердим сном і не бачать в ньому нічого.

Міс Париж.

По опису парового М.С.

Правила для вибору міс Айфелевої вежі такі: кандидатками на титул міс Айфелевої вежі можуть бути дівчата ростом не менші, як 1 метр 82 см. Комітет хоче цим знайти таку кандидатку, яка своєю будовою яконайбільше нагадувала б струнку вежу. Ріжниця буде тільки в одному: Айфелева вежа щораз вужча вгору, а щораз ширша вдоліні. На цей день і на 9. липня призначені прилюдні балі для населення міста під залізними в'язаннями вежі. 16. червня на першому поверсі вежі виліплюють головку вігру, загально доступної державної льотерії, що зробить якогось парижанина мільйонером. На вежі будуть висвітлювати окремими кольоровими сигналами вистягнені числа, так, що всі зможуть стежити за подвійними ставками льотерії, що матиме при головної ще багато інших премій.

Великі маіонери

Міліонер волоцюгою.

В Нью Йорку арештували мільонера Франка Еріксона, що доробився маєтку різними махінаціями на перегонах і спортових змаганнях. Останніми часами він ховався як волоцюга, їздив з фальшивими паперами і носив зброю без дозволу. Його звільнили за кавцією 100.000 доларів, а на судовий допит він приїхав у прегарний лімузині. Справжня причина його арештування: його темні зв'язки з гангстерами.

Убрання, пальта, костюми
від зол. 50* — у великій виборі
у ШАПІРИ, Личаківська 1, 1-й поверх

Капелюхи. Що кричать:

На мексиканському острові Тібурон, де живуть ще індіанці, носять індіанські дівчата сукні і капелюхи з пер. Деякі з них мають капелюхи ведигенських розмірів і як дехто може думати на те, щоб охоронити своє лице від сонця. Неодін чужинець пройшовши мимо жінки з таким парасолом на голові, оглядається, коли почує голоси, які йдуть з того капелюха. Він може нераз помітити, як жінка схиляється під тягарем на своїй голові, розв'язує стяжки і зпоза численних пер витягає дитину.

Гумор.

Помста письменника.

Відомий французький повістяр Олександр Дюма, автор „Трьох мушкетерів“, діставав великі гонорарі. Він мав умову із своїм видавцем, що цей платити йому буде від рядка. За якийсь час видавець заперімінів, що Дюма заповнює сторінки такими розмовами:

- Що чувати?
— Нічого.
— Нічого?
— Таки нічого.
— А чому?

Видавець розгнівався і найближчу умову зробив з письменником, що буде платити йому від слова. Дюма, щоб помститися, ввів до своєї повісті трьох гикавих і одну жіноку, що вічно повторяла „ci“ (так).

Наукова відповідь.

Одна старша панна обурюється в розмові на поведінку сучасної молоді і каже: „Бо це не є ніяка любов, прошу панства. Ну, нехай, хто мені подасть наукову дефініцію любови?“

Один професор обертається і каже: "Це не є так важко. Любов, прошу пані, одного індивідуум до другого це диспозиція інтерпретувати якнайбільшу суму явищ своєю аперцепційною здібністю по лінії бажання, що є вислідною між фізичними потребами і духовними аспіраціями."

НОВИНИ

16

ТРАВЕНЬ

ВІВТОРОК

Ст. ст. 2 травня 1939.

† Теодосія пек.

Лат. Івана вепом.

Сонце: схід — 3.37, захід — 19.04.

Місяць: схід — 2.47, захід — 16.44.

Завтра: 17. травня. Середа.

Ст. ст. 4 травня 1939.

Понеді.

Лат. Пасхаліка.

Сонце: схід — 3.36, захід — 19.05.

Місяць: схід — 3.40, захід — 19.02.

— 0 —

— Вже появилася у мистецькому виконанні портрет Іх Екци. Митрополита Шентицького. Цей портрет призначений на будову церкви у Прилбичах — родинному селі Митрополита. Розмір 40x70 см. Можна набити у всіх книгарнях. Замовляти у В-ві „Рідна Книжка“, Львів вул. Театральна 3. Ціна портрету разом з пересилкою 2.25 зол. — Комітет будови церкви у Прилбичах. 988 — 10

— Лиси, пелеринки, боа, готові і на замовлення поручає Юліян Гаушевський Львів, пл. Капітульна 3 І. п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешеві перерібки.

— Святочний концерт у честь Шевченка. Заходом Філії „Просвіти“ ім. Т. Шевченка та М. Шашкевича у Львові й силами читальні „Просвіти“ Львова і львівського повіту відбудеться в четвер 18. травня ц. р. в салі Театру „Колісей“ в год. 12-ї впол. Святочний Концерт з нагоди 125-их роковин народин Тараса Шевченка, Патрона львівської філії з нагоди 25-ліття її існування. Білетів можна набути в Союзному Базарі від понеділка 15. ц. м. щоденно від год. 10—14 і 16—19 та в день концерту в касі Театру „Колісей“ уже від год. 10-ої. Подробниці в афішах.

ПОЗІР!

ПОЗІР!

Нашу крамницю з фарбами, джерами, покостами та іншими господарськими артикулами

МІ ПЕРЕНЕСЛИ

до нового локалу в РИНКУ ч. 45, р.г. вул. ГРОДЗИЦЬКИХ. Просимо відвідати нас на новому крашомі місці.

Кооп. „ФАРБОКРАМ“

— Вислід збірки на Товариство „Відродження“ у Львові. Головна Рада Українського Протинальогольного Товариства „Відродження“ у Львові подає до відома українського громадянства, що прилюдна збірка на статутіві цілі Т-ва „Відродження“, переведена на терені міста Львова до замкнених пушок у неділю 23. квітня ц. р., дала квоту 676.81 зол. Головна Рада складає цією дорогою ширю подяку за жертвенний труд усім ВП. Збірщикам і тим П. Т. особам та установам, що своєю цінною співпрацею причинилися до вдатного вислід збірки. Зокрема щиро дякує Українському Громадянству міста Львова за щедру жертвенність і розуміння завдань Товариства „Відродження“. — Головна Рада Українського Протинальогольного Т-ва „Відродження“.

— Весняні квіти фотографуйте на кольорових фільмах „Агфа-Кольор-Ной“. — Дістанете в українській фотокрамниці Е-КОМП, Львів, Сикстуська ч. 29, тел. 203-30. — 2

— Нефортунна помилка. У дописі зі Стрия („Діло“ ч. 93) помилково подано назвище одного з виконавців тамошнього Шевченківського концерту: „Мартіні-Маслюк“ замість „Юськів-Терен“. Цю помилку спростовано у новинці (ч. 104), але у такій стилізації, якою почував себе обраний п. Мартіні-Маслюк. Зазначуємо, що обидві ті замітки були прислані зі Стрия. Редакція не мала ніякого заміру ані потреби ображувати когонебудь з вище названих артистів, зокрема арт. Мартіні-Маслюка, проти якого ніхто не може мати, як до відомого артиста, людини й громадянина, ніяких застережень. Гадано, що й наш стрийський дописувач теж зробив свою помилку тільки неспростом, через неологад.

— Новим тернопільським старостою призначений від 1. червня ц. р. віцедиректор соймового бюро Н. Майковський. Дотепершній управитель староства в Тернополі д-р Ст. Зайонц призначений на становище старости в Коничинцях.

— Теоретично-практичний інструкторський курс шовківництва улаштує центральна досвідна станція шовківництва в Місянівку к. Варшави від 1. червня до 1. липня ц. р. Курс призначений для різних і самоуправних інструкторів та осіб, які бажають працювати над поширенням шовківництва у краю. Оплата за курс 20 зол. Кошти прожитку і помешкання в Місянівку або у Варшаві платять самі курсанти або установи, що їх висилають. Подання у справі прийняття на курс слід надсилати до згаданого досвідної станції в Місянівку к. Варшави до 25. травня ц. р. Ближчі інформації кандидатам зі Сх. Галичини дає інспекторат шовківництва Хліборобської Палати у Львові при вул. Коперника ч. 20.

— Таємна смерть урядовця амбасад. В околиці Сандомира трапилася минулої ночі на залізничному шляху таємна трагедія з урядовцем американської амбасад у Варшаві Володимиром Гротовським, польським громадянином. Гротовський виїхав в середу 10. ц. м. з Варшави до Львова. В околиці Сандомира подорожні почули нагло страшний крик і деякі з них запримітили, що Гротовський впав на шлях. Тому поїзд затримали і важко раненого Гротовського перевезли до шпиталю в Тарнобжегу, де він помер. Покищо слідство не вяснило подробиць таємної смерті В. Гротовського. Деякі подорожні зізнають, що Гротовський вихилився через вікно і сильно вдарився головою до залізничного мосту; інші подорожні знають, що Гротовський отворив двері вагону і випав нещасливо на залізничний шлях та важко потовкся.

— Виселяють німців з прикордонної смуги. Краківський „KLC“ повідомляє, що влада виселила 99 німців з прикордонної смуги ново-томиського повіту за „нелюдяне відношення“ до польської держави, що могло загрожити безпеці і публічному ладові.

— Нові вимоги при концесіях на аптики. Міністерство суспільної опіки оголосило розпорядок з новими умовами у справі концесій на аптики. Згідно з розпорядком міністерства, першенство у справі концесій матимуть особи, які крім відповідних кваліфікацій викажуться добровольчою службою в польському війську. Особам понад 60 років не будуть признавати концесій.

— „Масова чистка“ серед адвокатських аплікантів. Польська преса повідомляє, що в усіх Окружних Адвокатських Палатах Польщі скреслили в останньому часі 257 адвокатських аплікантів, яких „кваліфікації не відповідають постановам нового закону про устрій адвокатури“. „Чистка“ обняла передовсім адвокатських аплікантів українців і жидів. До того не слід забувати, що при недавніх іспитах адвокатських аплікантів „упала“ майже половина українських і жидівських адвокатських аплікантів. Тому розміри цієї „чистки“ адвокатських аплікантів куди більші.

— Львівська хроніка. Невідомі злодії забрали з крамниці І. Гречаника при пл. Голуховських ч. 11 різних товарів на 560 зол. — При вул. Жовківській невідомий напасник вирвав С. Рапапорт торбинку, в якій був 1 зол. та інші дрібнички. При вул. Сикстуській і Словацького зуварився трамвай з авто, яке ушкодило. — При вул. Стрийській авто наїхало на В. Новаківського, якого сильно потовкло. — На головнім дворці у Львові поліція притримала 16-літнього Ничковського з Бродів Старих, який втік з дому і відставив його до батьків.

ФОТОГРАФ МІСЬКИХ ТЕАТРІВ

Photo-Studio „Van Dyk“

Атмосфера модерного фотографічного мистецтва виконує: портрети до нормальної величини, навіть зі старих фотографій та всілякі знімки найновішими рефлексорами по конкурентним цінам. — Для П. Т. Акторів спеціальна лабораторія до аматорських праць.

тепер Львів, ул. Коперника 21. І. п. 871

Ріг вул. Словацького.

Що писало „Діло“ 50 років тому

РОЗСЛІДИ ПОКЛАДІВ СОЛИ.

„Професора львівської політехніки Ю. Медведя запросили до розслідування покладів соли в околицях Добромиля, бо мабуть тому, що внаслідок замирення копальні у Ляцькому існування тамошньої околиці.“

ВОРОГИ ДЕРЖАВИ І БАТЬКІВЩИНИ.

Берлін, 15. травня. В копальнях Гаген і Норд-колу Ахен вибухнув страйк і поширюється далі. В копальнях у Глінгільф на Шлезьку застрайкує 3.000 гірників, а в Гермесдорф вибухнув також страйк. Цісар відповідаючи депутатам робітників сказав, що вважає кожного соціал-демократа ворогом держави і батьківщини.

В АВСТРИЙСЬКИМ ПОЧТОВІМ РУСІ

мають завести нове улаштування, а саме, листи, що вивані на поспішні залізничні поїзди видаватимуться поштовими урядом і на таких станціях, де ті поїзди не зупиняються. При допомозі окремого приладу вивантажуватимуть листи підчас їзди з поштового вагону і поштова служба, що ждатиме на двірці, забере листи.

негайні платності треба тепер фірмі 15 мільйонів зол. Загальні обороти „Відзевської Інфактури“ сягали 80 мільйонів зол. річно, і в останньому часі спали до 30 мільйонів зол. Причиною банкрутства були не лише фінансові клопоти, але також непорозуміння між вдовою підприємства Оскаром Коном та його сином Максом Коном, який недавно вів процес з батьком за 625.000 зол. 800 робітників залишилися без праці. Вони зголосили зі своїми домаганнями до синдиката Жмієвського, якого призначив окружний суд. До цього фірмою ввійде мабуть теж директор міністраційного департаменту в міністерстві внутрішніх справ М. Годлевський.

— Арештування пачкарів. На польській меській кордоні в околиці шлезької Руди вживлену діяльність ватага пачкарів, що пачковувала людей з Німеччини до Польщі навпаки. Крім нагороди за перепачкування через кордон члени ватаги ограбували жертви з грошей і вартісних предметів. Днями обікрали А. Клечевського, якому вартість 5.000 зол. Згаданий А. Клечевський втік з Польщі до Польщі. Ватага ограбувала також рабама Длуговського, якому забрала 600 меських марок. Провідником ватаги була та Малеська з Руди. Крім неї поліція арештувала ще 5-ох членів ватаги.

— Масові самогубства на Шлезьку. В околицях повисівся у власнім помешканні Епштайн. Причиною самогубства було розривання життям. — У Ліпінгах самогубством Павло Піпа. Причиною самогубства була умова недуга. — В Хожові самогубством Пётр Базан, який теж був умишлюдий. На цьому тлі дійшло теж до самогубства 66-літньою Катериною Валасовою, яка вийшла до криниці. На залізничному шляху під колесами знайшли змасаковане тіло Матушки. Да веде слідство, що було причиною самогубства.

— Велитенські зловживання на пошті в Парижі. В головнім поштово-телеграфній дирекції в Парижі викрили велитенські зловживання. Слідство виявило, що кількох французьких урядовців забирали собі звичайніми грошима, що їх пересилали надавши, що поштові Дефранданти міркували, що поштові будуть жалуватися з огляду на розпорядження забороняє пересилати гроші за листами. Однак кількох поштових не було до суду, що перевів слідство на вину винуватців. Дотепер поліція арештувала поштових урядовців. Одні з них прислали, що в останніх двох місяцях вилучили тисяч франків.

— Бунт в'язнів у румунській в'язниці. Йовій дійшло минулої ночі до бунту в'язнів у місцевій в'язниці, де в'язні пробували вийти з будинку. Заарештована поліція вилучила зброю.

— Мандрівні священики. Безбожники союзу безбожників в СССР нарікає, що в

21. У. Невольник.
22. У. Мать Иллиной.
23. У. Шенн Веспиду.

...акту обвинувачення
...внесок, щоб три-
...при замкнених дверях, бо
...політичних справ до
...і до демонстрацій проти
...на саї перебувають інші
...які переходять свого
...Обор д-р В. Старо-
...внескові камуши,
...лише кіль-
...До того справа є
...щоб дійшло до якоїне-

Жіночі торбинки

торби лікарські, течія, портфолі, гаманці, гаманці, пенсери поручає і напавляє до найдешевших цінах робітні і склад гуртової продажі

Н. Барер,

Львів — вул. Синюска 4. 2.

Український Театр ім. І. Мотилевича.

РАДЕХІВ:

15. V. Пригода в Черчі.
16. V. На полі крові.
17. V. Циганське кохання.
18. V. Зоря над Почаєм.
3. Радехова театр загоголює до Каміньки Острум, айдіа до Золотева.

КІНА.

АМІПР: „Мудрогольня“ (Міріам Готсін).
АПОЛЬО: „Шарлатан“ (Ворис Павлов).
АТЛАНТИК: „Неаждна суверенія“.
БАВКА: „Наступ на світанку“, „Пал в Вілія“.
БАЛТИК: „Аларм на морі“, „Золоті жемчужини“.
ВАНДА: „Павел і Гавал“ та „Дічина шукає любові“.
ГРАЖИНА: „Долина гігантів“.
ВВРОПА: „Павна Ваа“.
КАСІНО: „Кохання“ в гол. ролі Чарльз Боер і Гріна Далі.
КОПЕРНИК: „Павни на відданні“ (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Веселий тур“.
Життєві переживання прокуратора.
МЕТРО: „3 любові: недостатньо“ і „Вамок таємниці“.
МІРАЖ: „Люди за мрією“.
МУЗА: „Браура“.
ПАЛІО: „Володіння“ (Шенко й Тонько).
ПАКО: „Ліше ти“ (Слава Петрович).
ПАТРИЯ: „8 півня іа Оксфорду“ („Моя маленька“).
РАЙ: „Граніца“.
РІЯЛІТО: „Вони ді та мужина“.
РОКСІ: „Тінь Пангау“ та „Лодаті“.
СВІТ: „Жінки над пропастью“ і „Малі морі“.
СВЯТОВІД: „Рік 1914“, „Веселка“ Лієва.
СТІЛЕВЕ: „Чи Людина то дітина“ і ревія.
ТОН: „Чорний остр“, „Весела чірка“.
УТІХА: „Паслива 18-ка“ та ревія.
ХІМЕРА: „Стенотипістка“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Марійська 4. 5)
„Битва над Ізонцо“.

Львівське радіо.

ПОНЕДІЛОК, 15. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танк. музика з пл., 11.00 Для шкіл „Павлусь у вирішній“, 11.25 Музика з пл., 11.30 Для новобранців, 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. ауд., 13.00 Для кушці і ремісників: Відповіді на актуальні питання, Торговля підчас мара та війни, 13.30 „Карлович“ муз. ауд. для гімназій, оспі, сиріт, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Бірка, 14.55 Спорт, 15.00 Театр Улані для молоді: „Таємний Город“ на оспі. Бергет, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Біляогія, 16.35 Метосоправ, форт., 16.55 Викопалени в Віскупіні, 17.10 Врамс: Тріо а-дур на форт., скрипку, віол., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.06 Про музичнолігію, 18.20 Актуальність, 18.30 Підгалицька музика, 19.00 Волинська ауд., 19.30 Орх., рефрени, 20.00 Хліборобська гутірка, 20.15 Шеманьки, оспі, форт., 21.00 Сімф. орх. форт., 21.40 Пітер, пошпи, 22.00 Сочасна зупа Поліції, 22.15 Будова нових шкіл у Львові, 22.30 Іа спікерського альбума, 22.55 Орган преси, 22.58 Шпигульковий комунікат, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ВІВТОРОК, 16. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орхестра, 8.50 Ран. вістки, 11.00 Для шкіл: Відвідуємо моточарня, репортаж для старших дітей, 11.15 Райондл Безд грає на ексгофоні, пл., 11.30 Для новобранців, 11.57 Сигнал, 12.03 Полудневий ауд., 14.00 Перша джлська оспія у Вороти (у господарстві Мачериніні), Народні пісні, сопр. форт., 14.30 Сімдесятьлітній літ українського театру, виг. Т. Чорній, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Бірка, 14.55 Програма на аветра, 15.00 „Страшні проведи Тоді“, оспі, для молоді, 15.15 Танк. скрипка,

ПОТУ НІГ, РУК І ПАХВИН CSAVE

УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВАЮЧИ СПЕЦІАЛЬНОГО ПУДРУ
Пробний пакет 50 сот.
Виключна продаж в перфумерії С. Федера
Львів, Синюска 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

15.30 Орхестра, 16.00 Пополудн. денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін. госп. актуальні, 16.30 Оспі, рефрени, Серсія Бенонія, бас, 16.50 Наші справи, гутірка, 17.00 Відгомони сяди та слави, 17.05 Форт. твори, 17.25 Голландія, кольовіальна держіва, 17.35 3 пісню по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Програма розерва, 18.15 Музика з пл., 18.30 Для робітників, 19.00 Присвята польської олімп. каліра, 19.20 Розр. концерт, орх., віол., сопр. форт., 20.00 Для села: Шо не таке оспі, оспі, кооп. хвиліня, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорологічні вістки, спорт, програма на аветра, 21.00 „Сверток за запітком“ оспі, Гольммерка: у перепі коло год, 21.35 Оповідання про пісню кохання, повела Діканса, 22.55 Інформ. ауд., 22.58 Шпигульковий комунікат, 23.00 Оспі, вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЧЕТВЕР, 18. ТРАВНЯ 1939.

7.20 Орх., 8.00 Ранній денник, 8.15 Білськ. орх., коло год. 10.30 після богослуження музика з пл., 11.00 Концерт бажань, 11.57 Сигнал, 12.03 Сиріт, поранок, 13.00 Нарис: „От. Бжовський або інтелектуальна совість“, 13.15 Музика, орх., Люба Німціана спів., 14.45 Гутірка техніка з молоді, 15.00 Для села: Добрі та погані звістки, Від чого почати працю у сільських промислах, 16.30 „Палеостріна“, хор, нар. капеля, 16.55 Театр Улані: „Добрий сусід“ гумореска, 17.20 Орх., сопра, барит, скрипка, форт., 19.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 19.50 Скотчковий рефрени Р. Очерета в супр. форт., 20.10 Плясатиний олімп, 20.25 Біжучі спорт. вістки, веч. денник, метеорологіч. вістки, програма на аветра, 21.00 „Кавка про 6 сиріт годинників“, Весела Сиріт, 21.40 Танк. музика, рефрени, 22.58 Шпигульковий комунікат, 23.00 Оспі, вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЛОНДОННЕ РАДІО.

ПОНЕДІЛОК, 15. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 19.45 Веч. гомін, БІЛГОРОД 18.15 Арфа, 2.00 Спів, 20.30 Форт., БУДАПЕШТ 18.45 Сальов. квінтет, 20.00 Концерт оспі, орх., ВІДЕНЬ 18.15 Пісеньки і танки давніх часів, 19.00 Тріо на форт., оспі, саксофон д-моль Релінга, 19.50 українські вістки, 22.30 Легка і танк. музика, ДАВТИЦІЯНЦЕНДЕР 16.30, 20.15, 21.00 Нар. мелодії, 22.20 Концерт на віол. і орх. Тартінія, ЛЬОНДОН РЕДЖ 20.30 „Тоска“ оспі, Пуцінія, МІЛАН 17.15 Танк. музика, 20.35 Розр. муз., 21.00 Форт., 22.20 Розр. програма, ПАРИ ПТТ 18.05 Пісні, 20.30 Опера, РАДІО ПАРИ 20.30 Концерт, РИМ 21.45 Сімф. концерт, СОФІЯ 18.15 Популярна муз., 19.00 Хор, 20.55, 21.40 Легка музика, СТОКГОЛЬМ 20.40 „Протина наречена“ оспі, Сметана, ФЛЮРЕНЦІЯ 21.00 „Ріголето“ оспі, Верді.

ВІВТОРОК, 16. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 20.15 Танк. музика, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Хор, БУДАПЕШТ 17.40 Орх., 19.25 Форт., 20.30 Концерт, 22.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ 16.00 Сентиментальна музика, 17.10 Розр. муз., 19.25 Українські вістки, 19.30 Фальстаф“ оспі, Верді, ДАВТИЦІЯНЦЕНДЕР 19.15 Казетт, 19.15 Народна муз., ауд., 20.30 Інформація, 20.30 Висока на форт. і орх. КОПЕНГАГЕН 20.00 Танк. муз. на форт. і орх., оспі, 20.30 Спів, МІЛАН 20.00 Веч. денник, 20.30 Мелодія, 20.30 Нар. пісні, ПАРІ ПТТ 19.05 Пісні, 20.30 Орх., РАДІО ПАРИ 19.15 Спів, 20.15 Мелодія, РИМ 20.00 Веч. денник, 20.30 Легка і танк. музика, СТОКГОЛЬМ 19.00 Легка і танк. музика, СТОКГОЛЬМ 20.40 „Протина наречена“ оспі, Сметана, ФЛЮРЕНЦІЯ 21.00 „Ріголето“ оспі, Верді.

ЧЕТВЕР, 18. ТРАВНЯ 1939.

БЕРЛІН 18.30 Сиріт, БІЛГОРОД 19.50 Гумор, БУДАПЕШТ 19.40 Орх., 22.00 Форт. твори Ліста, ВІДЕНЬ 15.00 Сімф. квартет гамоль Гріга, 16.00 Орх., нар. каліра, 18.30 „Робітний добіток“ том, Кляйста, 19.55 Українські вістки, 20.15 Орх., оспі, 22.50 Легка і танк. муз., ДАВТИЦІЯНЦЕНДЕР 17.00 Розр. муз., 20.30 Орх., скрипка, 22.30 Форт., КЕНІГСБЕРГ 20.15 „Пісета дівка“ оспі, І.

Штравса, МІЛАН 17.00 Орх., 21.00 „Ораторія“ Баха, МІНХЕН 20.15 „Гаспароне“ оспі, Мілхора, МОНТЕ ЧЕНЕРІ 21.00 „Манон“ оспі, Маскета, ПРАГА 18.30 Розр. музика, 19.20 Давні танки, РАДІО РОМАНІЯ 21.15 Спів, рефрени, Павла Прокопіві, РИМ 17.15 Розр. програма, СОФІЯ 18.00 Легка і танк. музика, 19.30 Скрипка, 20.00 Орх., 20.55 Камер. муз., СТОКГОЛЬМ 20.35 „Віттер-Сайт“ оспі, Коварда.

Радіокутик.

РАДІОВІЙ ВИСИЛЬНИК У ДОМОВИНІ.

Коли одному атенському архітекторові вмерла жінка, він казан вбудувати собі каплицю недалеко порту Пірею, до якої перевезено труну з покійною. Сам єпископ супроводив похоронний похід. Непотішний у своєму горі відієць дуже часто зачинався у каплиці та віддавав ося насамоті гірким думам при домовині вмерлої жінки. Однак підорлива атенська поліція перевела, підчас неприсутності архітектора, равію у каплиці та відчинила домовину. На превелике здивування замість тіла жінки архітектора знайдено у домовині пілковитого заінстальований короткохвильний радіовисильник, готовий до вжитку. Від тоді поліція стежила за архітектором та несподівано арештувала дібного відієця у каплиці, в часі як він надавав тайні вістки для Італійської розвідки.

РАДІОВА КОМУНІКАЦІЯ В ЧАСІ ВІЙНИ.

У зв'язку із Днем Армії, організувало американське радіофонічне т-во НБК пікаву демонстрацію, комунаційно радіового значіння, в часі найближчої війни. Цю демонстрацію переведено на велику екалю, зуживаючи 100.000 англіміль радіофонічних проволів, що лучили командантів дуже віддалених воєнних одиниць з головним штабом та відділами, які оперують на землі, морі та у повітрі. Авдіція виказала можливість координації воєнних дій державної армії радіовою комунацією. Для кращого опрацювання цієї авдіції запросило т-во НБК до співпраці офіцерів армії Сполучених Держав.

АМАТОРСЬКІ РАДІОСТАЦІЇ У СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Сполучені Держави Америки нараховують тепер більш як 51.000 аматорських радіостанцій. Вислід з користі праві радіоаматорів виявляються найкраще при різних стихійних катастрофах, коли багато нормальних комунаційних засобів зовсім лишаться. Багато американських радіоаматорів є у постійному контакті зі службою лутби військової резерви, вправляючись та вироблюючись у своїй діяльності.

Біржа.

Львів, 13. травня 1939.

ГРОШІ

Бельгійська 90-72—90-72, Долари америк. 5.32-50—5.32-50, Долари канад. 4.99-00—5.29-00, Флор. гол. 286-12—286-12, Франк франц. 14-06—14-09, Франк шв. 118-75—119-90, Фунти англ. 24-81—24-94, Гульд. лант 96-75—100-25, Кор. данск. 110-85—111-38, Корони норв. 124-65—125-30, Корони шведскі 157-80—128-57, Ліри іт. 17-00—17-60, Марки фініландскі 10-70—11-00, Марки нім. срібні 81-50.

АКЦІЇ

Банк Польський 112-00, Пувор 1500—14-50, Редіа 31-00—00-00, Ліхтлоп 88-00—87-50, Моджея 18-50—00-00, Острожець 76-75—77-25, Старавоня 53-50—53-75, Живардія 63-50—63-00, Габербіш 64-00.

ПАПЕР

3 і пів внутрішня 60-50, 3 і пів внутрішня 1 см. 79-00, серія 00-00—00-00, 2 см. 80-50, серія 00-00—00-00, 5 конверсійна 63-00, 3 копієва 00-00—62-00, 4 прем. дол. 39-25, 4 консолідаційна 61-50—61-00.

ЦІНИ МАСЛОСОЮЗУ.

Львів, дня 13. травня 1939

1 кг. масла десер. блок без оспі. 2.85
1 кг. масла бочк. з оспі. 2.90
1 л. молока зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць зол. 0.95
Тенденція на масло знижкова; на молоко та яйця відержана.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДО ОБІЗДОВОГО ТЕАТРУ потрібні актор та акторка, молоді, драматичні Рувно Волинське, Уланська 7, Давидова. 995 1-1

МЕШКАННЯ

ЧОТИРИ дуже гарні, великі кімнати, передпокої, кухня, поверх, балкони, повний комфорт вже вілні, вул. Терновського 4. 43 — внаймас утрим „Трансакція“ Длугоша 1. 1002 3-1

ДВІ КІМНАТИ, передпокої, кухня, 50 зол. Фронтонна кімнати з мильном 50 зол., разом або окремо, вул. Камінецька 4. 26. (Новий Львів) внаймас утрим „Трансакція“ Длугоша 1. внаймас утрим „Трансакція“ Длугоша 1. 1002 а 2-1

2 КІМНАТИ, кухня, комфортаві, без платку, внаймас за позитку 5.000 зол. на догінит умовинах. Околиця української гімназії, Оферти до Адміні. „Ліва“ „Пріма льоко“. 1012 1-1

РІЖНІ

СОРОЧКИ мужеські оxfordскі, ніла піт і горля 4.90, 5.90, 7.50, покнові наймодніші зори 4.90, 5.90, 8.90, літрові підплатці оспі, товщ 2.40 — „Астра“ фабрика білля — Львів, вул. Синюска 4. 2. 949 1-1

МУЗ. Т-ВО ІМ. М. ЛИСЕНКА у Львові віддає в наем від 1. 4. 1940 велику сцену на вистави театральні, концертні, кино, одно кінові. Оферти вносити до 1. 8. 1939. Ближній інформації в капелерії 7-а вул. Шашкевича 4. 5. III. сіл 3-4 978 1-1

МАШИНИ до шиття, писання і радуть найвищої якості, по оспі, наймодніші машини поручає фірма Юлія Ломага, Львів, вул. Валова 11. 1004 1-1

НАЙМОДНІШІ годинники, будильники, біжутерія, ербіло, кришталі, поручає найдешевше Вандер, вул. Шашкевича 4. Там преціянна дешева машини годинників і біжутерії. 890 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

Звертаємося останній раз до Вишні із запитом заплатити довг в „Оспі“, який Ви затягували студію в Познані. Інакше підемо на дорогу.

Рік
пожички
1932 Свинини Егон
1932 Бережанський Василь
1932 Голушевський Мирон
1932 Курилюк Володимир
1933 Крижанівський Петро
1933 Крижанівський Андрій
1933 Кунинський Модест
1933 Герує Ярослав
1933 Коріа Лев
1933 Полуфанко Роман
1933 Хаджай Надія
1934 Рибачок Богдан
1934 Ділан Василь
1934 Домарашкий Ярослав
1934 Гілан Володимир
1935 Заринський Ярем
1935 Оробень Володимир
1935 Мажаруха Осип
1935 Кисілевський Степан
1935 Тимочко Осип
1935/6 Станько Митрослав
1935/6 Мажарівський Василь
Промі посилати на аветра: Роздільський Познань 2
Семіска 1, м. 1
Познань, 10 V. 1939

За Виді „Самомоміні“ Роздільський Познань 2
Головатий Мих. Роздільський Познань 2
голова.
1014

ЕЛЕГАНТНА ПАНІ

одягається

у крамечі сальоні

ІВАНА КОЛОСА

Львів, Академічна 24

Найновіші моделі — Приступи

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckij, Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów. Białe Wydawnictwa Spółka „Dilo“ 3 drukarni Wyd. Spółki „Dilo“, Lwów.